

כפר חיילים משוחררים בגוש תל-מונד

3/4/47

פלוגת פועלי פרדס

בתוך פרדס גדול בן 358 דונם, בחצר קטנה ע"י המוטור המתקת יומם ולילה וע"י בית-האריזה, נוש-מים ומתחרים חיי "משמרת". חומה של עצים מסביב. הרושם הראשון בכניסתך לחצר זו — פלוגת פועלי הפרדס. לאחר הימצאך במקום לילה וחלק מהיום הנך נוכח שזה לא רק רושם אלא מציאות. הפרדס אשר נרכש בשביל אירגון זה עודנו בר-שות המוסדות, כאשר בשנה הנוכחית ואולי גם בשנה הבאה איננו ענף הנושא את עצמו. את העבודות בפרדס מנהל פקיד, נציגם של המוסדות, חברי האירגון עובדים יומית, יום-עבודה — 800 מא"י, וכדי לאזן את הוצאותיהם עובדים הבחורים 10 שעות ביום ומשתכרים לירה ליום. היות והארגון איננו שיתופי, מתנהל חשבון ימי עבודתו של כל אחד, בסוף כל חודש מגכים את שכר האר כל במטבח ושאר ההוצאות. את העודף, אם יש כזה, נשאי כל אחד לקבל בסוף החודש.

אין גן ירקות

ירקות אינם יכולים לגדל מחמת חוסר שטח פנוי לכך. מאות הדונמים פלחה הפנויים מעובדים ע"י רמת-הכובש. יש להם תקציב רק לפרה אחת, ובכך לפנינו השנה הזאת פלוגת פועלי פרדס.

התלונות אינן בצמצום

חומת הפרדס מסביב, צפיפות והגבלה בכל הדירות — בדחנות. ענפי משק ראשוניים אין וכתוצאה מכל זאת האינציאטיבה מוגבלת, יום עבודה בפרדס — אלה הם חיי הפרט, אלה הם חיי הציבור. רק המרירות והתלונות אינן בצמצום ואינן מוגבלות.

דרכי הכשרה

הולכת וחוזרת השאלה: רובנו לא קיבלנו הכשרה חקלאית מספקת, הנה סגרו אותנו בתוך חומות הפרדס ואנו עובדים רק בענף אחד, מה יהיה מצבנו לאחר שנקבל את השטח, נחלקם ונעבור למשק עצמי, מדוע דואגים המוסדות לקרקע ואח"כ לתקציב ואינם דואגים להכשרתנו, וההכשרה אפשרית בשתי הדרכים:

למה הגבלה זו?

ועוד שאלה בוקעת באויר: לשם מה מגבילים אותנו המוסדות על 30 איש? וכי יש קיום לארגון בן 30 איש?

מצוקת השיכון

ונשאלת עוד שאלה: "הנה תוך כמה ימים נהיה 14 משפחות, לאחדים מאתנו ילדים, השאר נשים הרות. חדרי צריפים רק 8, באהלים אין לשכן משפחות עם נשים הרות. הרי נחוצים עוד ששה חדרים בצריפים, הנקבל את הצריף בן 6 חדרים, ומתי?"

התקציב הזעום

ובין בעיה לבעיה נפלטת הערה: "אם התקציב זעום עד כדי אפס — מדוע אין המוסדות דואגים לבצע אותו מבלי שעל החברים להתרוצץ ימים רבים בפרוודורי הסוכנות?"

מצב משפחת

נמצאים במקום 27 חברים, 6 חברים ו-4 ילדים, ביניהם עשרה נשואים. לפי האינפורמציה האחרונה עומדים עוד 4 בחורים להתחתן ואז יכיל המקום 14 משפחות. השאר רווקים.

החברים — בעלי הכרה חלוצית

הבחורים והבחורות עושים רושם טוב. בעלי הכרה חלוצית, שואפים לחקלאות. חיים יפה בינם לבין עצמם, מורגש חסרונם של אדם, המתמסר לענייני תרבות, חסר להם אחד היועץ

פרק בחשבונות ובמזכירות. את חש"בונותיהם הם מסדרים ע"י חבר מאחד המשקים הקרובים, המקבל שכרו כמה לירות לחודש.

תנועת המושבים מושיטה עזרתה

כיועץ באירגון ענייניהם העמידה תנועת המושבים וגוש תל מונד אחד התקלאים ממושב חרות. חבר זה מבקר אותם לעתים קרובות, עוזר לפעמים למרכז במו"מ עם המוסדות, אך הוא זמני לשלושה חדשים. לאחר זה עליהם בעצמם לנהל את ענייניהם. אולם בינתיים קיבלו אנשי האירגון נסיון במידה לא מעטה.

יוקר החיים

כתוצאה מתנאי שיכון קשים ותנאי אים סניטריים גרועים ובמידה לא מעטה מתוך חוסר נסיון — עלה האוכל במטבח במשך שני החדשים ביוקר רב.

משק עזר

מלבד ההשקעות של הסוכנות היי-הודית בעיבוד הפרדס ובהשקעות הצריפים והחדרים הסניטריים, אשר להם תקציב למשק-עזר לפרה אחת, סוס ועגלה ושני לולים בסכום של קרוב לאלף לירות.

4601/10/50